

Najczęściej zadawane pytania z zakresu opłaty produktowej (opakowania, produkty)

1. Kto powinien wносить opłatę produktową (za opakowania)?

Opłata produktowa dotyczy wyłącznie przedsiębiorców¹ wprowadzających do obrotu produkty w opakowaniach. Kluczowe znaczenie dla prawidłowej realizacji obowiązków wynikających z ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1863) ma właściwa identyfikacja podmiotu wprowadzającego do obrotu produkty w opakowaniach. Należy zaznaczyć, że opłata produktowa dotyczy zarówno producentów jak i dokonujących importu lub wewnątrzwspólnotowego nabycia produktów w opakowaniach (w tym również na potrzeby wykonywanej działalności gospodarczej). Ponadto za przedsiębiorców podlegających ustawie uważa się także (art. 8 pkt 23 ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi):

- wprowadzających do obrotu produkty w opakowaniach pod własnym oznaczeniem (rozumianym, jako znak towarowy) lub pod własnym imieniem i nazwiskiem lub nazwą, których wytworzenie zlecił innemu przedsiębiorcy;
- pakujących produkty wytworzone przez innego przedsiębiorcę i wprowadzającego je do obrotu;
- prowadzących jednostkę lub jednostki handlu detalicznego o powierzchni handlowej powyżej 500 m², sprzedającego produkty pakowane w tych jednostkach; więcej niż jedną jednostkę handlu detalicznego o łącznej powierzchni handlowej powyżej 5000 m², sprzedającego produkty pakowane w tych jednostkach.

2. Jakie opakowania podlegają obowiązkowi odzysku i recyklingu?

Przepisy ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi stosuje się do wszystkich rodzajów opakowań² niezależnie od zastosowanego do ich wykonania materiału, oraz do powstałych z nich odpadów opakowaniowych (art. 5 ww. ustawy). Od 1 stycznia 2014 roku obowiązuje Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 22 października 2013 roku w sprawie przykładowego wykazu wyrobów, które uznaje się albo nie uznaje za opakowanie (Dz. U. z 2013 r. poz. 1274).

3. Jak należy ustalić poziom odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych?

Minimalny obowiązkowy do uzyskania poziom odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych został określony w załączniku nr 1 do ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Z tym, że w przypadku realizowania obowiązku zapewnienia odzysku i recyklingu odpadami zebranych od innych posiadaczy odpadów (przedsiębiorca nie jest wytwórcą tych odpadów) należy zastosować 100% poziom odzysku lub/i recyklingu (art. 17 ust. 3 ww. ustawy). Z kolei w art. 20 ust. 2 ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi został wskazany sposób obliczenia uzyskanego przez przedsiębiorcę poziomu odzysku i recyklingu. Przepis ten stanowi, że poziom odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych w danym roku kalendarzowym stanowi wyrażona w procentach wartość ilorazu masy odpadów opakowaniowych poddanych odpowiednio odzyskowi lub recyklingowi w tym roku oraz masy wprowadzonych do obrotu opakowań w poprzednim roku kalendarzowym. Wprowadzający produkty w opakowaniach, który rozpoczyna działalność gospodarczą w danym roku kalendarzowym, oblicza poziom odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych za ten rok w stosunku do masy wprowadzonych przez siebie do obrotu opakowań w tym roku.

¹ W rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2000 r. o swobodzie działalności gospodarczej (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 1829 z późn.zm.).

² Definicja pojęcia „opakowania” oraz rodzaje opakowań – art. 3 i 4 ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.

4. Jak obliczyć wysokość opłaty produktowej (opakowania)?

Wprowadzający produkty w opakowaniach oraz organizacja odzysku opakowań są obowiązani wnieść opłatę produktową obliczoną oddzielnie w przypadku nieosiągnięcia wymaganego poziomu recyklingu, w tym recyklingu dla wszystkich opakowań razem oraz poziomu odzysku. Podstawę obliczenia opłaty produktowej stanowi masa w kilogramach opakowań danego rodzaju, w których produkty zostały wprowadzone do obrotu. Wzory służące do obliczania opłaty produktowej określa załącznik nr 2 do ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi.

5. Czy istnieje kwota opłaty produktowej, która objęta jest zwolnieniem z uiszczenia?

W przypadku wprowadzających do obrotu produkty w opakowaniach począwszy od 2014 roku nie ma już kwoty opłaty produktowej, która jest zwolniona z uiszczenia. Natomiast w zakresie wprowadzających produkty (np. opony, oleje) na rynek krajowy od 2014 roku nie podlega uiszczeniu opłata, której wysokość nie przekracza 100 zł (od 2014 r. włącznie). W przypadku lat 2010 do 2013, jeśli wysokość opłaty produktowej obliczonej dla opakowań i/lub produktów nie przekroczy 50 zł opłaty nie ponosi się.

6. Czy wprowadzający do obrotu do 1 Mg opakowań produktów w danym roku kalendarzowym zwolniony jest z obowiązku uiszczenia opłaty produktowej?

Począwszy od roku 2015 przedsiębiorca, który przy spełnieniu warunków dopuszczalności otrzymania pomocy *de minimis* złoży do urzędu marszałkowskiego w nieprzekraczalnym terminie do 15 marca każdego roku (czyli za 2015 rok do 15 marca 2016 r.) dokumenty, o których mowa w art. 7 ust. 1 ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi to zgodnie z art. 6 ust.3 ww. ustawy zwolniony jest z uzyskania wymaganych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych, w tym z obowiązku uiszczenia opłaty produktowej. Wartość pomocy *de minimis* odpowiada wartości zwolnienia z opłaty produktowej, obliczanej z zastosowaniem maksymalnej stawki opłaty produktowej dla opakowań. Przepisy dot. ww. zwolnienia mają zastosowanie począwszy od rozliczenia roku 2014 i w przypadku tego okresu rozliczeniowego zwolnienie jest obligatoryjne.

7. Jakie dokumenty wprowadzający do obrotu do 1 Mg opakowań produktów powinien złożyć, aby otrzymać pomoc de minimis?

Aby otrzymać pomoc *de minimis* za dany rok należy do 15 marca roku następnego, przy spełnieniu warunków dopuszczalności otrzymania pomocy, przedłożyć marszałkowi województwa komplet następujących dokumentów:

- roczne sprawozdanie
- wszystkie zaświadczenia o pomocy *de minimis*, otrzymane w roku, w którym Wnioskodawca ubiega się o pomoc, oraz w ciągu 2 poprzedzających go lat. lub oświadczenie o wielkości pomocy *de minimis* otrzymanej w tym okresie, albo oświadczenia o nieotrzymaniu takiej pomocy w tym okresie;
- w zależności od rodzaju pomocy, o którą ubiega się wnioskodawca odpowiednio: formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc *de minimis* albo formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie.

8. Jaką stawkę opłaty produktowej należy przyjąć dla przedsiębiorcy, który wprowadził mniej niż 1 Mg opakowań produktów w danym roku, w celu wyliczenia wartości pomocy de minimis?

Wartość pomocy *de minimis* odpowiada wartości zwolnienia z opłaty produktowej, obliczanej z zastosowaniem maksymalnej stawki opłaty produktowej dla opakowań, o której mowa w art. 35 ust. 1 ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi tj. 4,5 zł za kg. Stawka ta dotyczy

wszystkich rodzajów opakowań i jest stosowana wyłącznie w celu obliczenia pomocy *de minimis* udzielonej przedsiębiorcy zwalnianemu z opłaty produktowej.

9. Za jakie okresy przedsiębiorca, który wprowadza do obrotu produkty w opakowaniach i/lub produkty, który dotychczas nie rozliczał się z obowiązków ustawowych, powinien złożyć sprawozdania i uiścić ew. opłatę produktową?

Do końca 2016 roku przedsiębiorca obowiązany jest naliczyć opłatę produktową oraz złożyć sprawozdania za lata 2010, 2011, 2012, 2013, 2014, 2015. Do ponoszenia opłat produktowych stosuje się odpowiednio przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. *Ordynacja podatkowa* (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 613), z tym, że uprawnienia organów podatkowych przysługują marszałkowi województwa. Obowiązek wpłacenia opłaty produktowej przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym wpłata powinna nastąpić. Do opłat wnoszonych po ustawowym terminie należy samodzielnie doliczyć odsetki jak od zobowiązań podatkowych - art. 55 §1 ustawy Ordynacja podatkowa.

10. Jaki jest termin złożenia sprawozdania z opłaty produktowej za opakowania i za produkty?

Zgodnie z art. 76 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. *o odpadach* (Dz. U. z 2013 r., poz. 21, z późn. zm.) stosowne sprawozdania należy złożyć do dnia 15 marca za poprzedni rok kalendarzowy marszałkowi województwa właściwemu ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania przedsiębiorcy. Natomiast zaległe sprawozdania z uwagi na upływanie ustawowych terminów złożenia, należy składać w możliwie najkrótszym terminie.

11. Kto i jak powinien wykonać obowiązek prowadzenia publicznych kampanii edukacyjnych?

Od 2014 roku wprowadzający do obrotu produkty w opakowaniach ma obowiązek prowadzenia publicznych kampanii edukacyjnych. Na podstawie art. 8 ust. 13 ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi jako publiczną kampanię edukacyjną rozumie się każde działanie mające na celu podnoszenie stanu świadomości ekologicznej społeczeństwa, obejmujące informowanie o prawidłowym postępowaniu z odpadami opakowaniowymi, możliwym wpływie odpadów opakowaniowych na środowisko i zdrowie ludzi, dostępnych systemach zwrotu, zbierania i odzysku, w tym recyklingu, odpadów opakowaniowych, w tym kampanie w środkach masowego przekazu, ulotki i broszury informacyjne, plakaty, konkursy, konferencje oraz imprezy o charakterze informacyjno-edukacyjnym. Przedsiębiorca może przekazać obowiązek prowadzenia publicznych kampanii edukacyjnych organizacji odzysku opakowań. Może również samodzielnie spełnić ten obowiązek poprzez przeznaczanie na publiczne kampanie edukacyjne lub przekazanie na rachunek Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej łącznie co najmniej 2% wartości netto opakowań wprowadzonych do obrotu w poprzednim roku kalendarzowym.

12. Czy należy złożyć sprawozdanie dotyczące sposobu realizacji obowiązku prowadzenia publicznych kampanii edukacyjnych?

Wprowadzający produkty w opakowaniach w ramach rocznego sprawozdania o produktach w opakowaniach, opakowaniach i o gospodarowaniu odpadami opakowaniowymi (Dz. U. z 2016 oz.182) w Tabeli nr 7.1. przekazuje informacje o sposobie zrealizowania obowiązku prowadzenia publicznych kampanii edukacyjnych. Sprawozdanie należy złożyć w terminie do 15 marca roku następnego. Pierwsze sprawozdanie dotyczące ww. obowiązku należało złożyć za rok 2015.

13. Czy przedsiębiorcy w danym roku wprowadzający do obrotu do 1 Mg opakowań produktów są zwolnieni z obowiązku prowadzenia publicznych kampanii edukacyjnych?

Począwszy od 1 stycznia 2017 r. na podstawie art. 18 ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu poprawy otoczenia prawnego przedsiębiorców (Dz.U. z 2016 r. poz. 2255) obowiązku prowadzenia publicznych kampanii edukacyjnych oraz obowiązku dotyczącego sprawozdań o wysokości środków przeznaczonych na publiczne kampanie edukacyjne nie stosuje się do przedsiębiorców wprowadzających produkty w opakowaniach, którzy w danym roku kalendarzowym wprowadzili do obrotu produkty w opakowaniach o łącznej masie opakowań nieprzekraczającej 1 Mg. Przepis ten ma zastosowanie w przypadku przedłożenia przez przedsiębiorcę w ustawowym terminie sprawozdawczym (do 15 marca) wszystkich wymaganych dokumentów, o których mowa w art. 7. ust 1 ustawy o

gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi, przy spełnieniu warunków dopuszczalności pomocy de minimis określonych w obowiązujących przepisach prawa Unii Europejskiej w zakresie pomocy de minimis i pomocy de minimis w rolnictwie (p. pkt 7). Ww. zwolnienie nie dotyczy obowiązku prowadzenia publicznych kampanii edukacyjnych za 2014, 2015 i 2016 rok.

14. Co to są opakowania wielomateriałowe?

Zgodnie z ustawą o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi opakowaniem wielomateriałowym jest opakowanie wykonane co najmniej z dwóch różnych materiałów, których nie można rozdzielić ręcznie lub za pomocą prostych metod mechanicznych np. terapaki.

15. Czy istnieje możliwość przekazania organizacji odzysku opakowań obowiązków w zakresie zapewnienia poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych wielomateriałowych oraz odpadów z opakowań po środkach niebezpiecznych i środkach ochrony roślin?

Przepisy ustawy o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi dają przedsiębiorcy do wyboru jedną z dwóch możliwości rozliczenia obowiązków ustawowych dotyczących tych rodzajów opakowań tj. samodzielnie albo przez przystąpienie do porozumienia z marszałkiem województwa w zakresie utworzenia i utrzymania systemu zbierania, transportu, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów opakowaniowych powstałych z opakowań wielomateriałowych albo z opakowań po środkach niebezpiecznych i środkach ochrony roślin. W ramach samodzielnej realizacji ustawowych obowiązków wprowadzający zgodnie z art. 18 ust. 1 ww. ustawy jest obowiązany zorganizować system zbierania oraz zapewniać odzysk, w tym recykling, odpadów opakowaniowych wielomateriałowych albo odpadów z opakowań po środkach niebezpiecznych i środkach ochrony roślin. Na podstawie art. 17 ust. 7 ww. ustawy wprowadzający produkty w opakowaniach mogą zlecić wykonanie poszczególnych czynności w zakresie gospodarowania odpadami opakowaniowymi posiadaczowi odpadów np. zbierającemu czy przetwarzającemu odpady, bez możliwości przeniesienia na te podmioty odpowiedzialności za wywiązanie się z ustawowych obowiązków. Ustawa nie przewiduje więc możliwości przekazania realizacji obowiązku osiągnięcia wymaganych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych wielomateriałowych oraz odpadów z opakowań po środkach niebezpiecznych i środkach ochrony roślin organizacji odzysku opakowań.

16. Czy wprowadzający do obrotu produkty w opakowaniach i/lub produkty podlegają pod obowiązek wpisania do Rejestru?

Zgodnie z art. 234 ust. 1 oraz art. 238 ust. 1 i 2 ustawy o odpadach, rejestr podmiotów wprowadzających produkty, produkty w opakowaniach i gospodarujących opakowaniami oraz bazę danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce opakowaniami (BDO) tworzy się najpóźniej do dnia 24 stycznia 2018 roku. Minister Środowiska ogłosi w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym "Monitor Polski" informację o dacie utworzenia BDO, w tym rejestru. Podmioty objęte obowiązkiem złożenia wniosku o wpis do rejestru, są obowiązane do złożenia tego wniosku w terminie 6 miesięcy od dnia utworzenia rejestru (art. 234 ust. 2 ww. ustawy).

17. Kto powinien wносить opłatę produktową (za produkty)?

Opłata produktowa dotyczy wyłącznie przedsiębiorców² dokonujących importu lub wewnątrzwspólnotowego nabycia produktów, w tym na potrzeby własne, oraz wytwórców wprowadzających produkty na terytorium kraju (art. 2 pkt 9b ustawy z 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (t.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 1478 z zm.)).

18. Jakie produkty podlegają obowiązkowi odzysku i recyklingu?

Przepisy ustawy o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej stosuje się do produktów (np. opony) wymienionych w załączniku nr 4a do tej ustawy, w tym do tych z nich, które stanowią część składową lub przynależność produktów stanowiących przedmiot importu produktów lub wewnątrzwspólnotowego nabycia produktów.